

med sig, at man ikke vilde falde paa at foreskrive en kort Forældelse særligt for deres Skyld, er vel, nærmere beset, egentlig kun det, at der ikke er den almindelige Fare for at fortrædtes med gamle Krav hidrørende fra slige lejlighedsvisse Transaktioner. Den Omstændighed, at Anledning til at fremkomme med gamle Krav i slige Forhold vil foresalde sjældnere, kan imidlertid aabenbart ikke afsæie nogen Grund for, at Afgang hertil skulde staa aaben i længere Tid, end der ellers i Almindelighed skal gælde for Kontrakter af det omhandlede Slags.

Den norske Komite er nu i sit Udkast bleven staaende ved for den omhandlede Gruppe Fordrings Bedommende at give tre Mars Forældelsen det Omraade, som fremkommer, naar man, idet man i øvrigt holder sig til de kontinentale Forbilleder, stryger de tre nys omhandlede Begrænsninger. Den har (se Komiteudkastets § 5) givet tre Mars Forældelsen Anvendelse paa enhver Fordring, der gaar ud paa Betaling for solgt Væore, for ydet Arbejde eller personlig Virksomhed af hvilken som helst Art, eller for Brug af Væoregenstande eller endelig for Brug af fast Ejendom, dog for det sidstnævnte Forholds Bedommende med Undtagelse af saadanne Tilfælde, hvor Brugsretten er stiftet for længere Tid end et Aar og Bederlaget ikke skal erlægges i Form af en løbende Leje, der forfalder fra Tid til anden. Foruden Fordringen paa Betaling rammer tre Mars Forældelsen endvidere Krav paa Godtgørelse for Udleg, som henholdsvis Sælgeren, Udlejerer eller Yderen af en Arbejdspræstation har afholdt i Forbindelse med sin Ydelse.

I Lovforslaget er der gaaet et Skridt videre, idet tre Mars Forældelsen, som allerede bemærket, er gjort anvendelig paa ethvert Krav, der, være sig for den ene eller den anden af Parterne, opstaar af en Kontrakt af noget af de omhandlede Slags. Tre Mars Forældelsen vil følgelig finde Anvendelse, ikke blot paa den Fordring, som henholdsvis Sælgeren, Udlejerer osv. har paa Bederlag for sin Ydelse, men ogsaa paa den anden Parts Fordring paa, hvad der er lovet ham i Kontrakten, saa vel som paa de Erstatningskrav, som fra nogen af Siderne haves i Anledning af Misligholdelse af Kontrakten. Den Betragtning har her ved været bestemmende, at naar først den korte Forældelses Omraade strækkes saa vidt, som foran angivet, og som stet i det norske Udkast, synes det ikke længere at være noget holdbart Standpunkt kun at lade den finde Anvendelse paa den ene Parts Fordring paa det Bengevederlag, som er tilfagt ham for

hans Ydelse. Dels stables herved en Ulighed i Parternes Stilling, som synes at jævne stellig Grund, dels bliver ved den ompurgte Begrænsning holdt udenfor den korte Forældelse en Gruppe af Krav — Erstatningskrav i Anledning af Misligholdelse — som der netop er særligt stærke Grunde til at undergive en saadan Forældelse. Om dette sidstnævnte Slags Krav gælder det for det første, at den Part, paa hvem Kravet haves, tidt og ofte lige indtil det Dødblik, da Krav bliver rejst paa ham, vil være uvidende om de Omstændigheder, som begrundede Ansvar for ham, og at det allerede af den Grund er et billigt Forlangende, at Kravet rejss uden Ophold. Hvorvidt og i hvilket Omfang et formentligt Erstatningskrav i Virkeligheden er begrundet, vil derhos ideligt bero paa en mere eller mindre tvivlsom Bedommelse af de faktiskste Forhold, som ster bedst og paalideligt, jo hurtigere den finder Sted. Tillige kan det for den, paa hvem Kravet haves, ofte af den Grund være af Vigtighed, at det fremsættes og bringes paa det rene uden Ophold, at han, for hvad han maa udrede, har Regres til andre, idet en Forhaling vil kunne spilde hans Regreskrav, enten derved at den, mod hvem dette haves, imidlertid bliver insolvent eller rejss bort, eller derved, at det efter længere Tid bliver umuligt at føre Bevis for alle de Omstændigheder, hvorpaa Regreskravet beror.

I fremmede Lovgivninger, der have en lang almindelig Forældelsesfrist, er det ogsaa almindeligt at finde en meget kort Forældelsestid fastsat i alt Fald for visse Arter af Erstatningskrav i Kontraktforhold, derunder bl. a. navnlig Krav paa Erstatning for Vansjommel og for Mangler ved solgte Ting eller udført Arbejde*). Saa langt saadanne særlige Forældelsesforskrifter rætte, vil der selvfølgelig ikke have været følt Trang til at lade den almindeligere korte Forældelse omfatte ogsaa de heromhandlede Slags Krav. Her i Landet have vi imidlertid, naar bortses fra enkelte Bestemmelser navnlig i Thendeloven og Postloven, ingen saadanne særlige Forskrifter for enkelte Arter af Erstatningskrav; og i en almindelig Forældelseslov ville slige Bestemmelser ikke vel kunne finde Plads; de maa helst — som ogsaa Tilfældet er, hvor de haves — gives i Forbindelse med de øvrige Regler, som skulle gælde med Hensyn til de paa-gældende Slags Krav. At de fremmede Lovbestemmelser, som fastsætte en kort For-

*) Se nærmere Oplysningerne i Blag I. Sp. 2367-69.